

Večernik

»JUTRA«

Leto III. (X.), štev. 29

Maribor, torek 5. februarja 1929

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelok »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Temeljita revizija invalidskega zakona

VLADA NAMERAVA IZBOLJŠATI POLOŽAJ TEŽJIH INVALIDOV.

BEograd, 5. februarja. Komisija, ki pripravlja revizijo dosedanjega invalidskega zakona in bo sestavila predloge o novi rešitvi tega vprašanja, je danes pričela svoje posle. Minister za socialno politiko, dr. Drinković, je izjavil novinarjem, da je naloga te komisije dvojna: 1. Črtati mora vse invalide, ki v bistvu niso invalidi, da se tako dosežejo prihranki za izboljšanje položaja pravih invalidov. 2. Izdelati uredbu o stopnjah invalidnosti. Sprejete bodo zelo stroge določbe, ki se bodo nanašale predvsem na one, ki se lažno izdajajo za invalide, kakor tudi na zdravnike, ki pri pregledih ne izpolnjujejo svojih dolžnosti. Minister dr. Drinković je prepričan, da bo invalidsko vprašanje končno rešeno tako, da bo dejanskim invalidom izboljšan njihov položaj.

Med prvimi nalogami te komisije bo tudi, da končno ugotovi število vseh invalidov in vsote, ki so se dosedaj trošile zanje. Po podatkih ministrstva za socialno politiko znaša število osebnih invalidov 62.416, članov rodbin, t. zv. užitnikov (vdov, roditeljev,

bratov, sester in sirot) v svetovni vojni padlih pa 200.000. Osebnim invalidom se je doslej mesečno izplačevalo 4.347.093 Din, rodbinam pa 31.165.605 Din.

Med invalidi je izzvala napovedana revizija invalidskega zakona seveda največjo pozornost. Udruženje vojnih invalidov v Beogradu je že pripravilo svoje predloge za izpopolnitev zakona, postavilo pa se je pri tem popolnoma na stališče dosedanjega zakona, ki dela razliko med invalidi bivše Srbije in Črne gore na eni ter invalidi iz bivših avstro-ogrskih pokrajin na drugi strani. Udruženje vojnih invalidov v Beogradu je namreč predlagalo, da se prizna invalidom iz bivše Srbije in Črne gore stodoletna višja podpora kakor drugim. Prečanski invalidi so vložili seveda proti temu najostrejši proteste in tudi vsa javnost stoji na stališču, da mora biti prava naloga revizijske komisije izenačenje položaja vseh invalidov, kar je tudi postulat socialne pravičnosti in bistvena zahteva nove državne politike, ki je proglašena v kraljevi proklamaciji.

Državni uradi in cerkveni prazniki

Vprašanje regulacije cerkvenih praznikov v naši državi je bilo že od nekdaj eno najbolj perečih. Pravcaro nadlogo številnih praznikov so posebno težko občutili vsi sloji zlasti v pokrajinah, kjer je prebivalstvo po veroizpovedi mešano, neglede na to, da ima že vsaka cerkev sama po sebi preveč praznikov. Sedanja vlada namerava regulirati sedaj tudi to vprašanje, ki je globoko posegalo v vse naše gospodarsko življenje. Za enkrat je izdala sicer samo še naredbo, s katero se določajo cerkveni prazniki za državne uradnike, sledila pa bo gotovo še splošna naredba. Nova naredba določa za državne uradnike sledeče praznike:

Za katoličane: Božič (dva dni), Velika noč (dva), Binkošti (dva), Vsi svetniki (1) in Telovo (1 dan).

Za pravoslavce: Sv. Sava (1), Božič (2), Vstajenje (2), Binkošti (2) in Krstna slava (1 dan).

Za muslimane: Kurban Bajram (3), Ramazan Bajram (3), Medved (1 dan).

Dr. Pitamic — poslanik u Washingtonu

Deset let kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je moralo preteči, da se pričenejo tudi v meddržavnih odnosih naše domovine upoštevati Slovenci, ki po svojih sposobnostih — čeravno nimajo poročilnih zvez — spadata ravno tako, na diplomatska mesta kakor drugi. Par izjem prva leta naše države je ostalo res le pri kratkih izjemah! Nobena naša parlamentarna vlada ni znala ali mogla zločiti monopola gotovih krogov pri določanju osebnosti za odločilna službeni mesta v diplomatskem svetu. Ko je postal dne 6. januarja kralj Aleksander nositelj vse oblasti v državi, je pričelo vsesplošno čiščenje med državnim uradništvom vseh resorov, dokler ni prišla vrsta tudi na diplomate, kjer sicer ne bo razmeroma toliko sprememb, a bodo kot vse kaže, te večje in pomembnejše. Z velikim zadovoljenjem sprejema danes vsa Slovenija vest, da je imenoval kralj za našega poslanika pri največji in najodločilnejši velesili vsega sveta, Združenih državah severoameriških, sina slovenske zemlje — dr. Leonida Pitamica, rednega profesorja državnega prava na ljubljanski univerzi. Kakor vemo vsi, ki smo kedaj poslušali in ki še te dni poslušajo predavanja dr. Pitamica na našem vseučilišču, da bo težko občutila naša Alma mater njegovo odsotnost, tako iskreno pozdravljamo njegovo imenovanje za predstavnika Jugoslavije v Združenih državah severoameriških — novi domovini tisočev in tisočev izseljencev našega naroda!

LONDON, 5. februarja. Poboljšanje v zdravstvenem stanju angleškega kralja stalno napreduje. Kralj je sedaj toliko okreval, da more od časa do časa vstati iz postelje in prebiti po več ur v naslonjaču ob oknu.

Kritičen položaj na Španskem

UPOR ARTILJERIJSKIH OFICIRJE V ŠE VEDNO NI ZADUŠEN. — MOBILIZACIJA ARMADÉ. — PADANJE ŠPANSKE VALUTE.

PARIZ, 5. februarja. Današnji listi ugotavljajo, da se generalu Primo di Rivera še vedno ni posrečilo zatreti upora artiljeristov, čeprav nastopa proti upornikom z drakoničnimi sredstvi. Položaj je nasprotno še vedno kritičen. Z male priljajo celo vesti, da je španski diktator odredil mobilizacijo celokupne armade. Zatrjuje se namreč, da se je pridružila upornikom tudi mornarica in postaja vsled tega vpliv vlade vedno manjši. Vlada je dala aretirati skoro vse bivše vodilne politike in guvernerje posameznih provinc, da bi tako preplašila upornike.

Kralj pride u Zagreb

BEograd, 5. februar. Sinoči je kralj sprejel v avdijenci zagrebskega župana dr. Skulja, ki mu je poročal o potrebah zagrebske občine in razpoloženju prebivalstva. Kralj je pri tej priliki izjavil dr. Skulju, da pride v doglednem času za dalj časa v Zagreb.

Pogajanja z Grško

BEograd, 5. februarja. Od številnih nerešenih mednarodnih vprašanj, ki se nanašajo na našo državo, je eno najvažnejših nedvomno vprašanje naših odnošajev z grško republiko. Že o priliki zadnjega bivanja ministrskega predsednika Venizelosa v Beogradu je bil v principu dosežen sporazum za sklenitev nove prijateljske pogodbe med obema državama, ki bi pomenila obnovitev pristržnih in zavezniških odnošajev. Vlada generala Živkovića se sedaj trudi, da odstrani še zadnja obstoječa nesoglasja. Pogajanja se razvijajo uspešno in so regulirana že mnoga sporna vprašanja.

DUNAJ, 5. februarja. Revolucija na Španskem je zelo kvarno vplivala na denarni trg. Španska valuta neprestano pada. Španska vlada je hotela stabilizirati peseto po stanju 28 funtov, že danes pa je funt na španskem denarnem trgu poskočil na 33. Odbor za zaščito valute je ustavil svoje delovanje, ker so mu pošla vsa sredstva. Španska vlada se sicer trudi, da vsaj na zunaj dokaže, da vlada v deželi mir in red, vendar je finančna katastrofa neizbežna, ako ne pride že prav kmalu do notranje konsolidacije.

Sedaj se vrše pogajanja o naši svobodni ceni v solunskem pristanišču. Vprašanje izhoda Jugoslavije na Egejsko morje bo postavljeno na čisto novo podlago in bodo zaščiteni gospodarski interesi obeh držav. V poučenih diplomatskih krogih zatrjujejo, da bodo vsa še obstoječa sporna vprašanja že v kratkem rešena in da bo nova pogodba med Jugoslavijo in Grško podpisana že začetkom spomlad.

Trgovinska politika naše države

BEograd, 5. februarja. V kabinetu zunanjega ministra se je davi sedaj konferenca ministrov gospodarskih resorov. Vršila so se posvetovanja o bodoči trgovinski politiki naše države. Smernice, ki bodo izdelane na tej konferenci, bodo merodajne za vse bodoče trgovinske pogodbe. Konferenci so prisostvovali: zastopnik zunanjega ministra dr. Kumandić, minister pravde dr. Srskić, finančni minister dr. Švrljića in poljedelski minister dr. Frangeš.

Zopet težka nezgoda drvarja.

V prošlem mesecu smo zabeležili šest slučajev nezgod drvarjev, ki so se ponesrečili pri spravljaju hlobov iz planine v dolino. Kronika včerajšnjega dne zopet beleži nezgodo drvarja, ki se je pri svojem nevarnem poslu ponesrečil. 28letni drvar Sinraj Mihael iz Rute pri Činžatu, zaposlen pri lesni tvrdki J. Korman v Činžatu, je s polsanmi vozil težke hlobo. Po nesreči se je primitivno vozilo odtrgalo in Sinraj, ki ni mogel radi prevelikega klanca ustaviti konj, je prišel z zadnjim delom telesa na neki oster predmet, ki mu je prizadl nad 10 cm, do kosti zevajočo rano. — Ponesrečenca so sinoči z vlakom pripeljali na koroški kolodvor, odkoder ga je rešilni oddelek odpremil v bolnico.

Tatvine v tovarni Löbl.

Že delj časa opažajo v tkalnici Löbl v Melju, da zmanjkuje doma producirane platna. Sum, da se platno prijemlje nekaterih tam uslužbenih delavcev, je bil včeraj toliko konkretnjši, da je pričakovati večjih aretacij tekom prihodnjih dni.

Na vročerkvne razgrajaje

In zveste služabnike Bakha v našem mestu je naravnost blažino vplival mraz zadnjih dni. Tako so se potuhili na zapčke ali pa morda šli na »auf biks« v mestno okolico, da niso imeli stražniki poslednja dva dni nobene potrebe po uveljavljanju avtoritete pendreka, kar je sicer v Mariboru skoro vsakodnevna redna prikazen. Včeraj ni zaznamovati nobene aretacije, le 13 ne bogve kako senzacionalnih prijav so spesnili stražniki. Temperatura torej tudi na polju alkohola »čisti« in pripravlja Mariborčane na skorajšnje drakonske a upravičene kazni vsem pijanduram!

Dokaj kriminalnih filmov

Je že moral videti neznan obiskovalec kinematografov, ki je poskusil oni dan v Unionu, kako gre taka stvar v praksi! Po predstavi, ki neha ob pol enajstih zvečer, se je dal neznan tatinski tip zapreti v čakalnico in je po odhodu vseh uslužbencev vlomil v zaklenjeno stakleno izložbo čakalnice kina »Union«. Na basal si je žep s kovanim novcem v znesku okoli tristo dinarjev, sunil nekaj cigaret ter za nameček par bonbončkov. Po uspešnem obisku omarice si je najbrž s ponarejenimi ključi odprl vrata poslopja in padel v naročje noči...

Ne gre vedno

rado v tretje, kakor pravi narodni pregovor. Da morajo biti povsod pri pravilu tudi izjeme, je občutil preteklo noč predzorni uzmovič, kriminalnim oblastvom že dobro znani Vinko G. Komaj v petek si je bil fanté privoščil razne dobrote iz izbice oskrbnice strnišča na Glavnem trgu, kamor je prišel tekom noči s ponarejenimi ključi. Takrat je odnesel pravočasno pete. To ga je tako ojunajilo, da si je preteklo noč vzel na niko isti cilj, pač v najboljšem prepričanju, da zopet najde latvico mleka in par žemlji kot oni dan in da sune morda še kaj penez, ki jih v petek ni našel. Pa mu je bištro oko stražnikovo, ki čuva mir in red pri Veliki kavarni, prekrizalo račune. Ko je bil za Vinkota najmanj prikladen čas, ga je zgrabila za vrat roka stražnikova in mu onemogočila nadalje vizitiranje inventarja oskrbnice. Pri aretaciji pa je Vinko še hotel prikriti šen vetrilov, ki jih je zalubil v sneg; tudi to breznisnešno! Policija je skušala dognati, če ni morda ta nepridiprav izvršil tudi tatvino v kinu Union.

Bilanca dela ljubezni do bližnjega

LETNO POROČILO REŠILNEGA ODDELKA, — 8 ZDRAVNIKOV IN 4.103 MOŽJE V SLUŽBI, — SPECIJALIZACIJA NEZGOD, — PODNEVI IN PONOČI — VEDNO BLIŽNJEMU V POMOČI.

Maribor, 5. februarja

Prostovoljni rešilni oddelek, ki je pododdelek mariborskega gasilskega društva je imel tudi v prejšnjem letu polno roko dela. Preko 200 slučajev več kakor lansko leto je moral absolvirati leta 1928.

Moštvo je bilo v letu 1928 — 1.351 krat alarmirano na pomoč bližnjemu. Med temi slučajji je bilo 955 slučajev nezgod (!), ostanek pa prevozi in običajne intervencije na oddelku samem. Med nezgodami je bilo 16 slučajev takih, ko je ponesrečenec zgubil ta ali oni ud telesa; v 29 slučajih se je moralo posredovati radi nezgod po opeklinah, 3 krat radi nevarnosti utopjenja, 9 krat pri pretresenju možgan, 37 krat pri težjih notranjih poškodbah; v 60 slučajih zlomljenih udov; 32 poskusov samomorov spada v isto vrsto (2.66 na mesec!); razen tega je bilo 16 slučajev zastrupljenj, kar je deloma šteti v poskušene samomore. Potemtakem so prišli prošlo leto 4 slučajji samomorilnih poskusov na mesec, ali tedensko 1 slučaj, brez že izkazanih 24 izvršenih samomorov, kjer je bila vsaka pomoč odveč. Ostali slučajji se nanašajo na pomoč v manjših nezgodah, kakor ureznine, kontuzije i. dr. pri delu — Prostovoljni rešilni oddelek je rabil lansko leto za to delo 8 zdravnikov in 1561 mož, ki so poslovali 23.632 minut ali 16 dni, 9 ur in 52 minut. — Pri tem nikakor ne smemo pozabiti, da stoji moštvo — noč in dan v pripravljenosti!

Pri prevozi in obolenjih je posloval rešilni oddelek v 943 slučajih, med katerimi je bilo 217 slučajev ženskih boleznih (porod, splav itd.) V 49 slučajih je šlo za duševne bolnike (hipne blazneže), a v 95 slučajih za pljučne bolezni. Ostale številke odpadejo na različna redka obolenja. — Za to delo je potreboval oddelek 3 zdravnike in — 2542 mož, ki so poslovali 49.648 minut ali 34 dni, 11 ur in 28 minut.

Po spolu je bilo prepeljanih leta 1928 bodisi v bolnico ali v domačo nego 1057 moških, 791 ženskih in 7 vojaških oseb. Trije rešilni avtomobili so morali 1275

krat stopiti v službo. Med temi vozniki jih je bilo mnogo izven mestnega pomenja in celo — v Avstrijo. — Rešilni avto št. III, ki je, kakor znano še-le meseca avgusta stopil v akcijo, je sam absolviral 235 prevozov. — Povprečno je moral rešilni oddelek v prejšnjem letu posredovati 8 krat dnevno.

Kaj te številke pomenijo, pač ni potrebno posebno povdarjati. Kdorkoli je zasledoval po časopisih kroniko mariborskih nezgod, naj ve, da vrši to samaritansko delo 30 mož, ki popolnoma prostovoljno in brezplačno vsako uro bodisi po dnevi ali po noči čakajo, kdaj jih pozove klic na pomoč. Pa nič ne vprašajo, kdo je pomoči potreben; ali je to ali one stranke, revež ali bogataš... Samaritan samo vpraša: »Kje, v kateri ulici je in kaj se mu je zgodilo?« — In teh 30 samaritanov je skupaj nastopilo prošlo leto 4.103 krat. Ta številka pač mnogo pove!...

Rešilni oddelek, ki je le pododdelek požarne brambе, vodi agilitni in požrtvovalni kapetan g. Ivan Voller. Njemu je pridružen sanitetni konsulent Josip Urbacek, a g. dr. Karel Ipavc je zdravniški vodja oddelka. Tekom leta sta pomagala rešilnemu oddelku tudi zdravnik dr. Vinko Draš in dr. Josip Ivanšek. — Vso odgovornost za ta pododdelek prostovoljnih samaritanov pa ima g. H. Jäger, upravitelj oddelka. Povdariti moramo, da 30 mož izvršuje svoje delo popolnoma prostovoljno in brez odškodnine. Oddelek je navezan le na prostovoljne darove mariborske javnosti, ki je z raznimi dobroteljnimi ustanovami že itak preobremenjena. Upamo pa, da teh požrtvovalnih samaritanov ne bo pozabila.

Z ozirom na predstoječo bilanco celoletnega samaritanskega dela prostovoljnega rešilnega oddelka, ki se je nesebično in požrtvovalno postavil v službo ljubezni do bližnjega, pač storimo prav, da tem vrlim samaritanom izrekamo v imenu slovenske javnosti najiskrejšo zahvalo.

kojnega lahkokrilnega muzika, ki je ravno za to igro pripravil poseben uvodni kos z motivi iz njegove koračnice »Mladci vojaki«.

Vsa vzporeditev se je razvila gladko in v živahnem tempu; ansamblski nastopi gibčni, tehnične spremembe na odru moderno hitre. Vse je pričalo o spretni Rasbergerjevi režiji in zadovoljilo občinstvo, k čemur so mnogo pripomogle tudi lepe scenerije. Od zanikrne trojice (Grom, Rasberger, Harastović) je uspel Gromov Lim najbolje, ker je bil čisto naravno podan. Sicer pa je mnogo ugajal tudi Rasberger kot čevljar, ki je zlasti s svojim kupletom o koncu sveta žel brezkončne aplavze. Harastović pa je zopet imel priliko travestirati vlogo krojača in s tem svojevrstno zabaval občinstvo. V splošnem je bila vsa zasedba dobra in vloge dobro izpeljane.

Obisk je bil pri vseh predstavah zadovoljiv. Glede operete »Na caričino povelje« se sklicujem na svoje opomine ob priliki premijere, zlasti še na zadnji odstavek.

V. M.

Pravilnik za izurševanje zakonov o neposrednih davkih

K neposrednim davkom, ki so na novo uvedeni z letošnjim letom, je izdalo finančno ministrstvo obširen pravilnik, ki ga je sedaj izdala v priročni obliki Tiskovna zadruga v Ljubljani. Vsak, kdor mora plačevati zgradarino, pridobnino, ali davek od delniških družb, rentnino, zemljarino, bo pravilnik nujno potreboval za pravilno napoved davka. V knjigi so tudi uredbe o odpisu davka ob elementarni škodi, uredba o zavarovanju, pristnem izterjevanju in neizterljivosti davkov ter uredba o postopanju glede kaznivih davčnih dejanj. Knjiga se dobi pri podružnici Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13.

Mariborski in dnevni drobiž

Zunanjim naročnikom

Današnji številki smo priležili za zunanje naročnike poštne položnice ter prosimo, da nam po možnosti nakažejo naročnino vsaj za par mesecev. Zamudnike pa ponovno prosimo, da poravnajo svoj dolg.

Uprava »Večernika«.

U slovo Ivanu Volčiču

Sinoči je priredila mariborska podružnica Slovenskega planinskega društva v Mariboru odhodnico višjemu finančnemu inšpektorju gosp. Ivanu Volčiču, ki je bil njen tajnik nepretrgano od leta 1921 naprej. Prisrčni nagovori so pokazali, kako priljubljen je bil g. Volčič v vseh mariborskih krogih in koliko zaslug je imel za uspešen razvoj mariborskega planinstva. Redko kak državni uradnik, zlasti pri na splošno nerodni upravni stroki, kakor je finančna, je bil tako popularen in tako splošno znan med mariborskimi občinstvom ko baš Volčič. Ne le po svoji izredno visoki postavi, ampak po svoji uslužnosti, prijaznosti in strokovnem znanju si je pridobil splošen ugled. Kot tajnik planinskega društva je v teh 8 letih svojega dela pokazal tolike pridnosti in potrpežljivosti, da mu govornika, podnačelnik direktor Jaka Zupančič in blagajnik dr. M. Snuderl, nista mogla v dovolj prisrčnih besedah izraziti priznanja društvu in odbornikom. Kdo še ni bil pri Volčiču radi članarine, kdo ga ni videl ob vsaki priliki pri naših kočah, kamor je potrpežljivo in udano sledil odločnemu ukazu načelnika? Tega uglednega in popularnega uradnika, tega zvestega tajnika, potrpežljivega sodelavca, ljubeznivega družabnika je iztrgala Mariboru Ljubljana k novi finančni direkciji. Planinci so mu podarili lepo usnjato aktovko, slavilence pa se je prirediteljem glavnice zahvalil za počaščenje. Tudi mi se pridružujemo planincem in želimo gosp. Volčiču na novem službenem mestu mnogo lepega, ljubljanskim planincem pa čestitamo k tej pridobitvi.

Omejitev prometa v Večerniški ulici.

Iz prometnih ozirov se prepoveduje vožnja z vsakovrstnim vozilom po Večerniški ulici od Glavnega trga v smeri proti Grajskemu trgu. Uporabljanje Večerniške ulice po osebnih vozilih in vozilih z lahkim tovornim je dovoljeno le v smeri Grajski trg—Glavni trg. Promet v nasprotni smeri je dovoljen v tej ulici samo za dovoz lišnih potrebščin k doječim hišam. Vsa vozila, vozeča od Glavnega trga proti Grajskemu trgu oziroma Aleksandrovi cesti, morajo brezizjemno uporabljati Tattenbachovo in Kopališko ulico, oziroma sporedne ulice nižje Kopališke ulice.

Preminuli.

Včeraj popoldne je umrla 44 let stara Cecilija G a r t n e r, ki je bila egiptskega rodu in se je preživljala z muziciranjem. Njenega pogreba v četrtek ob 17. se udeležijo razni godbeniki egiptski iz tu- in inozemstva, ki ji bodo igrali svoje melodije na njeni poslednji poti. — Davi ob štirih je preminul 21 let stari pomožni delavec Ivan U b l e i s; pokopljejo ga v četrtek ob 16.30.

Nova obrestna mera poštne hranilnice.

Minister pošte in telegrafa je z odlokom z dne 31. januarja odredil za hranilne vloge pri poštni hranilnici sledečo novo obrestno mero, veljavno od 1. februarja dalje: 1. Vloge pri poštni hranilnici se obrestujejo po 4%. Izjemoma znaša obrestna mera 5% za manjše hranilne vloge do največ 50.000 Din na eno knjižico, glasečo na ime, če je vložen denar najmanj tri mesece. 2. Za vloge izseljenec, ki so naši državljani in pošljejo svoje vloge v tuji valuti, da jo poštna hranilnica proda Narodni banki, po dnevnem borznem kurzu za odkup deviz na dan prejema, plača poštna hranilnica 6% obresti in sicer za vloge do 250.000 Din na eno knjižico, glasečo na ime, če je denar naložen najmanj mesec dni. 3. Za vloge, ki niso naložene najmanj 15 dni, ne plača poštna hranilnica nikakih obrestí. 4. Za zneske od 100.000 do 500.000 Din znaša odpovedni rok 20 dni, za zneske nad 500.000 Din pa en mesec.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, 8. februarja ob 8. zvečer nas popelje pisatelj inž. W. Urbanek na podlagi prekrasne zbirke skioptičnih slik — na Kitajsko in aponsko. V Genui se vkrcamo na motorni ladji in čez Sueški kanal nas vodi vožnja na Kitajsko, kjer je takrat ravno divjala meščanska vojna. Predavatelj sam je prišel v smrtno nevarnost, saj se je poljal po reki 1000 km v notranjost države. Po ogledu Mančije, Shanghaija, Hankova se podamo v deželo cvetlic — na Japonsko in se seznanimo z najlepšimi mesti: Tokio, Kobe in Yokohama, z njenim mestom ljubezni. Slišali bomo še tudi nežno japonsko godbo, ki bo spremljala lepe skioptične slike in sicer porizvajano od koncertne planistke ge. Apihove. — Predprodaja vstopnic od srede pri g. Brišnik in g. Höferju.

Davčne prijave za pridobitno

Radi velike kompleksiranosti izpolnitve prijav za novo vpeljano pridobitno naznanja Trgovski gremij v Mariboru svojim članom, da je najel dva prvovrstna strokovnjaka, ki bosta pri gremiju izpolnjevala te davčne prijave. Zato poziva gremij vse trgovce in industrijalce mesta Maribora, ki hočejo, da se jim prijave tukaj sestavijo, da se čimprej prijavijo gremijskemu tajništvu, ki jih bo potem po vrstnem redu vabilo k napovedi. Obenem se dobi v gremijski pisarni tiskana navodila o tem, kake podatke bo prinesli za izpolnitev prijave seboj. Obrtniki se pa naj v tem oziru prijavijo v pisarni Zveze obrtnih zadrug v Narodnem domu, kjer se bo za rje posebej poslovalo. Priponiti je, da je po novih predpisih vsak imetnik kakršne obrtne lista primoran vložiti prijavo najkasneje do konca februarja, sicer zapade globi v izmeri 10% nega pribitka na odmerjeni davek.

Huda zima

Je letos povsod, zato je tem bolj prijetno sedeti in plesati v topli dvorani, kakoršni bodo vsi prostori na pustno soboto v Narodnem domu. Ker bodo oder in vsi dohodi na oder hermetično zaprti in se bo začelo z ogrevanjem vseh prostorov že tri dni prej, je tudi v tem oziru najboljše poskrbljeno za prijetno razpoloženje. Sploh bo »Karneval v Muolin rouge« najbolje pripravljena in animirana pustna prireditev. Posebno zadovoljni bodo plesalci s prvovrstno plesno godbo. Plesalo se bo tudi v baru. Da se izognete navalu pri blagajni, preskrbite si vstopnice — posebno maske — v predprodaji v trgovinah Bureš, Majer, Pinter & Leonard. Vstopnina zelo zmerna. —

KARL MAY v slovenščini!

1. zvezek se dobi v 246
CIRILOVI KNJIGARNI MARIBOR

Največja senzacija

v mariborskem družabnem svetu bo vsekakor reduta ISSK Maribora. »Pravljica iz Orienta« bo razkrila vse tajnosti bajk in pripovedb iz tisoč in ene noči. Razkošne dekoracije bodo vse prostore Uniona pretvorile v očarujočo pokrajino sultanov, maharadž in orientalskih mogotcev. Indijski fakirji, kitajski žonglerji, arabski derviši, perzijske ve-deževalke, sužnje, evnuhi, razbojniki Ali Babe, verniki Budhe, skrivnosti džungle in ostale zanimivosti Orienta bodo pre-senetile obiskovalca. — Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Vstopnice pa se dobe v predprodaji v trafikli Svetek in trgovini Höfer 93

Rajanje malčkov

priradi letos v razvedrilo in veselje naših najmlajših ISSK Maribor, ki je že v minulih letih s pestrim programom osvojil srca mladine. Letošnji spored bo prekosil vse dosedanje mladinske prireditve Samo v eni točki bo nastopilo 40 izvežbanih otrok od 3—5 let. Razen tega bodo prireditve posetili tudi liliputanci, brusač iz Benetk in zakleti kraljevič. Novost za sladkosnedneže pa bo romanje v objubljeni deželo. Za popoln uspeh jamči poleg prakse prireditelja tudi sodelovanje plesne učiteljice gđe. Pečnikove, ki je z veliko ljubeznijo do decenastudirala mnogo originalnih plesov. 139

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 5. februarja ob 20. uri »Lumpacij-vagabunda« ab. A. Kuponi.

Sreda, 6. februarja, gostovanje v Ptuj. Četrtek, 7. februarja ob 20. uri »Na cesaričino povelje« ab. C. Kuponi.

Mariborski gledališki abonenti se naprošajo, da plačajo svoj februarški obrok najdalje do 10. tm.

Naše gledališče je imelo ta dva praznika kaj mnogo dela. Na Svečnico popoldne je vprizorilo »Bajadere«, zvečer »Lumpacija - vagabunda«, v nedeljo popoldne reprizo »Lumpacija - vagabunda« in zvečer »Na cesaričino povelje«. To je pač za večino ansambla, ki je bil s kapelnikom L. Herzogom vred pri vseh štirih predstavah dovolj zaposlen, zelo zaslužno delo in vredno vsega priznanja. Za zdravo in veselo predpustno zabavo je skrbela pač romantična veseligrs s petjem: Lumpacij-vagabund, ki ji je avtor star Dunajčan Ivan Nestroy (1806—1862), svoječasno zelo čislani komik in poznejši vodja Karlovega gledališča na Dunaju. V svojih igrah (spisal jih je nešteto mnogo) Nestroy ni polagal nobeno važnosti na dramatsko globino. Imel je pa skoraj vedno srečno roko in pravi čut za poljuden in uspešen razvoj dogodkov na odru, katere je rad opremil z neprisljnim humorjem in z »višjimi budalostmi«, kakor ga je literarni svet pravilno karakteriziral. In neprisljnega humorja se hoče ravno v pustnem času. Glasbene točke so pa zelo enostavne in včasih prav naturalistične (skladatelj Adolf Müller); vsekakor pa je kapelnik L. Herzog uverturo hvalevredno nadomestil s Parmovo glasbo; obenem je ta njegov čin izraz pijetete do našega po-

Smrtna loterija Rothschildova

KAKO SI PREDSTAVLJA PREPOSTO LJUDSTVO BOGATAŠEVO ŽIVLJE
NJE. — ŽIVLJENJE ZA ROTSHILDA. — NEKAJ IZ STARIH ČASOV.

Ko se je pred kakimi štirinajstimi dnevi v naši državi mnogo pisalo o skorajšnjem posojilu, ki ga najame naša vlada, se je poleg mnogih drugih denarnih velefirm, ki bi rade plasirale del svojih milijard v Jugoslaviji, imenovali tudi Rothschild. To ime znači med našim preprostim ljudstvom že od nekdaj posebejno bogastvo, njegov nositelj pa neki tajinstven respekt. Nešteto zgodbic kroži med preprostimi sloji narodov bivše monarhije o najbogatejših možeh sveta. Njihova vsebina je običajno »vzeta« iz mladostnih let denarnih magnatov. Razumljivo: domišljija naroda oziroma, pravilneje rečeno, domišljija onih, ki bi radi postali milijonarji, se peča predvsem s tem, kako so ti srečniki prišli do svojih kupov denarja. Tako je imovina rodbine Rothschild povzročila med ljudstvom prave ekstese v fantaziji glede posameznih članov te bogatilske familije. Zlasti mnogo legend so razpredali na fantaziji bogati seljaki v Galiciji. Razumljivo, pred 70 leti ni bilo še ljudskih čitalnic in podobnih kulturnih edinic po kmetijskih vaseh, najmanj pa med Poljaki in Ukrajinci. Gališki kmetje so sicer volili in pošiljali v dunajski parlament poslance, toda te volitve so bile večkrat silno težke, saj čisto niti poslanški kandidati niso znali ne pisati ne brati. In pravijo, da so morali marsikateremu takemu poslancu na Dunaju dopovedovati, da se ne spodobi, če pograbi po sebi vse svinčnike in papirje s poslanskih klopi okoli sebe...

Seljaški narod se je pač malo brigal za prosveto v tistih časih. Bil je prepričan, da bo že vse lepo speljal cesar Franc Jožef, h kateremu so pošiljali vsako leto po enega poslanca, ki naj opozori cesarja na njegovo ljudstvo v Galiciji. In poleg cesarja je bil tudi Rothschild v onih časih naravnost mitološka prikazen. Kajti cesar je imel uradnike in sodnike ter je izdajal zakone, cesar je bil pač vojak in njegova slika na vsaki znamki. O Rothschildu pa je bilo znano le toliko, da je »najbogatejši mož vsega sveta«. In to ni šlo ljudem v glavo, da je poleg cesarja še neka mogočnejša oseba, ki ji pač ni para na vsem svetu. Iz tega je postala oseba Rothschildova predmet najživahnejše fantazije in kar si je oča

kmetič morda izmislil v krčmi pri votki, to je bilo za sinove in njegove potomce že čista resnica.

V dunajskem dvornem arhivu so našli do letos še neobjavljene listine o taki legendi z osrednjo postavo Rothschilda. Prevajamo iz poljščine:

»Min. predsedniku in notranjemu ministru grofu Belcrediju, Dunaj. Vaša ekselencija! Okrajni glavar Wieliczke je doznal predvčerajšnjim za neko govorico med ljudstvom, po kateri naj bi bil bančnik baron Rothschild na Dunaju obsojen v smrt. Zato da se priredi 26. tm. na Dunaju posebno žrebanje, h kateremu so vabljeni tudi gališki seljaki, ki se s pismono izjavo zavezujejo, da se žrebanja osebno udeležijo in se v slučaju, da pade na enega izmed njih žreb, da izžrebanu mesto Rothschilda obesiti. Rodbina obseščenca pa prejme 40.000 gld. odškodnine. Uspelo nam je že dobiti dva seljaka, ki sta zaprosila za potne liste na Dunaj in ki sta imela že spisani taki izjavi. Sodna preiskava proti pisni izjavi Zigi Uranskemu in proti prizadetemu pismonoši je že uvedena. Postavil sem v svrhu pregledovanja potnikov na Dunaj na tukajšnjemu kolodvoru stražo in bom vsako nadaljnjo ugovoritev nemudoma sporočil na visoki naslov. Krakov, 19. sept. 1865. Merk I. R.«

Priloga temu poročila na c. kr. tajnega svetnika min. preds. in notr. min. Riharda grofa pl. Belcredija se je glasila: »Jaz podpisani Ludvik Zyla iz Fatkovic, okraj Wieliczka, se izjavljam pripravljenega, osebno prisostvovati žrebanju smrtno loterije dne 26. tm. na Dunaju in vzeti zase vsaj eno številko. Za slučaj, da bi potegnil podpisani smrtno nosno številko, se nanjo deklarira (to je, da se dá usmrtiti mesto Rothschilda). Wieliczka, 18. sept. 1865.«

Preiskava je dognala, da si je izmislil to »loterijo« neki zapiti škribentar Uranski, ki se je pustil drago plačevati za stiliziranje takih izjav. Dobil je več mesecev zapora. Baje je še danes njegova sleparija za preprostega kmetja najčistejša resnica. V okolici Wieliczke ve vsak otrok, da je neka tamošnja imovina rodbina prišla le na ta način do denarja, da se je njihov ded dal obesiti mesto barona Rothschilda...

voznjah na morju dala izvesti admiral-sko zastavo na vseh ladjah, s katerimi je potovala. Njeni nasprotniki pa so protestirali proti temu in opozarjali na zakon iz leta 1835, ki je odpravil vse naslove lokalnih admiralov. Na podlagi pritožb je največja angleška pomorska oblast odločila naslednje: Gospoj županji pripada pravica, da pri odhodu in pri povratku v pristanišče dvigne admiral-sko zastavo. Ob tej priliki se ima izpustiti trinajst topovskih strelcev... Gospoj županja ima torej izredno čast, da je prvi ženski admiral Anglije. Zlobni jeziki pa zatrjujejo, da gospoj županja izrablja sleherni priključ, samo da more vsaj nekaj časa zapustiti pristanišče Southampton. Ne iz častihlepija, temveč samo iz nagajivosti do protivnikov, kajti ženska ostane tudi v funkciji župana vedno le ženska.

Koliko donáša tujski promet

Dr. Haile, ekonom v trgovinskem ministrstvu Zedinjenih držav, je izračunal, da so Amerikanci v minulem letu odnesli v tuje države 900 milijonov dolarjev ali 50 milijard dinarjev. V letu 1928 so torej Amerikanci postavili nov rekord v stroških, ki jih je zahtevala želja in radovednost po krasotah evropskih in ostalih dežel. Največ dolarjev je ostalo v Evropi, ki je postala letoviški svet za vse Amerikance. Iz navedenih podatkov se lahko vidi, kolike koristi donáša tujski promet deželam, ki skrbje v zadostni meri za propagando in popularizacijo svojih prirodnih bogastev. Samo Amerikanci so v enem letu na potovanjih porabili ogromno vsoto denarja, ki je trikrat večja od izdatkov, ki si jih v enem letu dovoli naša državna uprava.

Ford v Rotterdamu

Dasiravno je Henrik Ford v Ameriki sami takorekoč poražen po »General Motors družbi«, še vendar lahko trdi, da je njegova ekspanzija vesoljna. Izdelali so že Fordov globus, na katerem so zabeležene vse države, v katerih ima odjemalce na veliko. Ford se predvsem obupno trudi, da bi zavejeval vzhod ter si pripravil prikladen teren za plasiranje svojih proizvodov v Turčiji, Grčiji, Egiptu, Rusiji in na Kitajskem. Sedaj se bori za nabavo zemljišč v Rotterdamu, kjer namerava zgraditi veliko tovarno za evropske dežele. Pripravlja se, da bi celo opustil tovarno v Anversu v Belgiji, ker bi mu tako Holanci raje odstopili zemljišča v svoji državi. Občinska uprava rotterdamanska je Fordu že odobrila prodajo 28.000 kvadratnih metrov stavbišč po 18 holandskih goldinarjev pod pogojem, da postane Rotterdam glavna zaloga in glavni producent za vso Evropo in ostale države, ki pridejo tudi na vzhodu v poštev.

„Sinovi svobode“

»Times« poročajo iz Vancouvera v Kanadi zanimive podatke o ruski sekci »duhoborcev«, ki se je pred dvajsetimi leti naselila in razširila tudi med prebivalstvom britske Kolumbije. Duhoborci povzročajo oblastem mnogo neprimlik, kajti oni ne priznavajo niti duhovščine, niti vojaške dolžnosti, prezirajo državljanske dolžnosti in zakone sploh. Sinovi svobode so tako ekstremni, da ne priznavajo niti obleke in hodijo goli. Oblasti so nekaj časa tolerirale njihove ekstravagance, končno pa so se odločile, da jim nazore izbijejo za vedno iz glave, ker so naglo pridobivali tudi med domačimi pristaše, ki so odrekli celo šolskim zakonom pravico. Oblasti so minuli teden poslale v Brilliant dva policijska agenta z naročilom, da aretirata voditelja sekte. Toda goli moščani so ju izžvižgali in obsuli s kamenjem, da sta morala pobegniti. Nato je policija organizirala oborožen pohod in napadla gole protivnike z bombami, ki povzročajo zolenje. Ko so se množice razbežale, je varnostnim organom uspelo zajeti voditelje, kar bo gotovo doprineslo k skorajšnjemu zatrtju nenavadnih običajev.

Kje tiči zlato vsega sveta?

Četudi se ni docela zaključeno delo v stabiliziranju plačilnih vrednot po raznih državah, so vendar zadnji čas kolikor toliko urejene denarne razmere vsaj v najvažnejših državah. Zanimivo je opazovati in primerjati bogastva posameznih narodov. Stanje zlata v obliki novcev ali pa v obliki kritja za denar je namreč koncem preteklega leta — 672 milijard dinarjev. Deset držav samih ima za 560 milijard dinarjev zlata, to je 83% vse svetovne zaloge. Med temi bogatimi stojijo seveda na prvem mestu Zružene države ameriške, ki jim dolgujejo ogromne vsote ne le Nemčija, temveč tudi Anglija, Francija, Italija itd. Združene države razpolagajo z zlatom v znesku 244 milijard dinarjev (36%), Francija 75 milijard dinarjev (11%), Velika Britanija 50 milijard dinarjev ali 7.6%, Nemčija ima zlata za 43 milijard dinarjev ali 5.8%, Argentina in Japonska imata po nekaj milijard, to je po 5.5% vsega zlata, Španija pa se postavlja na sedmem mestu s 4.3% vse te zlahne kovine.

Zamedena Rusija

Tudi iz raznih krajev sovjetske Rusije prihajajo neprestano vesti o velikih snežnih zametih, ki so posamezne gubernije popolnoma izolirali. V drugi polovici januarja je bil promet na mnogih železniških progah popolnoma ustavljen, ker lokomotive niso mogle premagati velike snežne ovire. V predelu neke vzhodne železnice je bil tak snežni vihar, da je cela vrsta vlakov običajno srednjeproga in da je bilo treba organizirati velike reševalne ekspedicije, ki še vedno kidajo sneg in popravljajo razkrite proge ter odkopavajo zamedene vlake. Na moskovsko kazanski železnici besni pri 22 stopinjah pod ničlo snežni vihar. Prav tako v vjazijskem okraju. Radi teh neprimlik so cele pokrajine povsem odrezane od sveta, ker je tudi poštni promet na večini urož onemogočen.

Sport

Ali bo MO izvedel nogometno prvenstvo v določenem času.

Dne 7. januarja je mariborski MO izžrebal termine in nasprotnike za pomladansko nogometno prvenstvo. Določeno je bilo, da se bo prva pomladanska tekma med »Svobodo« in »Železničarji« vršila že v nedeljo, 10. februarja. Gotovo je, da je izvedba pomladanskega prvenstva nujna, kajti JNS ima v poletnih mesecih določiti državne prve, torej je treba najprej ugotoviti okrožne in podsavezne prve.

MO je pri žrebanju terminov upošteval le čas, v katerem morajo biti prvenstvene tekme okrožja zaključene, ni pa računjal z vremenom, ki za izvedbo tekmovalni ni najprikladnejše. Mraz in sneg sta velika ovira, ki bi se jima bilo treba izogniti, vprašanje pa je, ali je preložitve tekem na poznejše termine sploh mogoča. Tekme v mrazu so sicer izvedljive, sneg pa je trenutno tako visok, da bi bil regularni potek srečanja gotovo ogrožen. Vprašanje je, ali bo MO kljub nepričakovanim okoliščinam zahteval, da se klubi drže terminov, ali pa bo ukrenil potrebno, da se tekme ali odgodi, ali vsaj eno igrišče očisti snega. Dne 17. februarja bi se morali vršiti tekmi Maribor:Svoboda in Železničar:Rapid. 24. II. Rapid:Svoboda, Maribor:Železničar, 3. III. pa Maribor:Rapid.

Odločitev je v rokah MO, ki bo gotovo našel pot, da se izogne neprimlikam, ki bi izvirale iz zamujenega časa.

Redni letni občni zbor SK Železničarja se bo vršil v soboto 16. tm ob 20. v posebni sobi hotela »Pri zamorcu«. Samostojni predlogi članov se morajo predložiti 8 dni pred obnim zborom. V slučaju nesklepnosti ob določenem uri se bo vršil občni zbor uro kasneje ob vsakem številu udeležencev.

Prokletstvo Tutankamena

LONDON, 4. februarja. Lady Elizabeth Carnavon, soproga lorda Carnavona, ki je odkril znameniti sarkofag faraona Tutankamena, je postala žrtev mušične pika. Kakor znano, je tudi lorda Carnavon pičila strupena muha in je umrl na zastrupljenju krvi. Smrt njegove soproge je vnovič zbudila v spomin mistično grozno, da morajo umreti vse osebe, ki bi se kedaj dotaknile kraljevega groba. Na sarkofagu je namreč napis: »Proklet bodi, ki se dotakne mojega telesa«. Žrtev tega prokletstva je postalo dosedaj že 6 oseb, ki so sodelovale pri odkopavanju Tutankamenove grobnice.

Bolnik preprečil katastrofo brzoulaka

V državi Ohio v Ameriki je 17letni mladenič, ki je ležal bolan v postelji, preprečil veliko železniško nesrečo. Okrog polnoči je slišal pod okni stanovanja strašen ropot, ki je prihajal z železniškega mosta. Slutil je, da se je nekaj pripetilo. Ker v hiši ni bilo nikogar, je vstal iz postelje in odšel pogledati. Velika skala, ki se je odvalila s hriba, se je ustavila sredi tračnic in zaprla vlakom pot. Naglo se je vrnil domov, prižgal svetilko in zopet odšel na progo. V tem je privozil brzovlak, ki je na dečkova znamenja obstal tik pred mostom. Junaški mladenič, ki je za rešitev številnih potnikov tvegval svoje mlado življenje, pa je bil bogato nagrajen. Potniki, ki jim je rešil življenje, so zbrali veliko vsoto denarja in jo poklonili revnemu otroku, ki živi in boleha v koči svoje stare mame.

U smrti radi plesa

V Berlinu se je usmrtila 16letna dijakinja Edita Grauerjeva, ker ji je mati radi slabega spričevala prepoovedala obiskati neko plesno prireditev. Ko je mati odšla z doma po opravkih, se je dekle v kuhinji zastrupilo s plinom. Predno si je vzela življenje, je napisala mater pismo, v katerem pravi, da odhaja v smrt, ker ji stariši niso dovolili, da se s tovarišicami udeležijo plesnega večera.

Gospa županja — admiral

Župan angleškega mesta Southampton ima s to častjo zvezan tudi priimek pristaniškega admirala. Sedanji župan in admiral pa je neka dama, ki je svoj častni priimek temeljito izrabila in pri

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk

3

»Nazaj, razbojnik! Nazaj, ponočni psi!«
»Nazaj ti sam!« je zarjul eden izmed razbojnikov, orjak z grčavimi udi in krvavimi očmi.

Vsi skupaj so obkolili mladega moža, ki je zavijtel svoj svetli meč v strašnem kolobarju. V tem trenutku pa je padel žarek lune s polno svetlobo na njegov obraz in glej, tolovaji so mahoma odskočili:

»Roland Kandino!« so zamrmrali z grozo in spoštovanjem. »Roland silni! Bežimo!«

Spustili so se v brezumen beg, samo orjak je ostal na mestu.

»Aha, se je zakrohotal, ti si tisti, ki mu pravijo Roland Silni! Meni pa pravijo Skalabrino!«

Skalabrino! Slavn in strašni razbojnik, ki je par let prej iznenadil Benetke s činom nezasišane predrznosti!... Dne 15. avgusta tistega leta se je vršila vsakoletna ceremonija poroke dvanajstih devic na stroške republike. Po starodavni šegi so te device nosile dragoceno lepotičje, ki so ga shranjevali v državni zakladnici, da je vsako leto iznova služilo pri slavu. Skalabrino se je izkrcal s 50 tovariši pred cerkvijo. V trenutku, ko so nališpane device prihajale iz cerkve, je planil nanje in vlekel vseh dvanajst mladih žen na svojo korzarsko ladjo, ki je kakor lastavica zletela na odprto morje in bežala tako hitro, da je beneške ladje niso mogle dohiteti. Osem dni kasneje je poslal Skalabrino vseh dvanajst devic nazaj ne da bi se bil dotaknil njih sramežljivosti; le dragoceni nakit je pridržal zase.

Začuvši ime Skalabrino, je Roland ošabno vtaknil svoj meč v nožnico.

»Zate, ropar, ni treba meča! Zate je pest dovolj!«

Orjak se je zapodil z dvignjenim bodalom proti njemu; toda preden je storil korak naprej, je omahnil, omamljen in oslepljen od krvi, ki se mu je ulila po licu. Roland mu je bil naložil po čelu par udarcev s pestjo, ki bi bili pobili leva, ne le Skalabrino. Razbojnik je izpustil bodalo; toda v trenutku se je zavedel in objel Rolanda z rokami, da bi ga vrgel na tla. Par minut je trajala srdita, molčeča borba. Nato se je orjak nenadoma zavalil po kamenitih ploščah, Roland pa mu je pokleknil na prsi in dvignil bodalo.

Skalabrino je spoznal, da bje njegova zadnja ura; po šegah tistega časa je bilo njegovo življenje last zmagovalca. Prekrižal je roke, pogledal Rolanda v obraz in dejal brez trepetaj:

»Vi ste močnejši. Ubijte me!«
Roland je vstal, vtaknil bodalo v nožnico in odgovoril:

»Nisi se bal; zato ti prizanesem.«
Skalabrino se je spravil pokoncu in vidno je zlezel v dve gubi in dejal tiho:

»Gospod, povem vam vse po pravici.«
»Hodi svojo pot — tudi s tem ti prizanašam.«
»Gospod!...«

Orjak je pomeril mladega moža s čudnim pogledom. Nato je zamahnil z roko, češ, kaj me briga! in izginil kmalu za vogalom.

Roland se je sklonil nad žensko, ki jo je bil otel napadalec. Zagledal je tolikšno krasoto, da je komaj zadržal vzklik.

»Čudež lepote!« je zamrmral.

A že je neznanka odprla oči in zagledala je Rolanda. Trepet jo je izpreletel. Kakor bleda je bila prej, tako škrlatno je zdaj zardeala: vstala je, opiraje se na roko, ki je jo je Roland ponudil, in mladi mož je čutil, da je njena roka vroča kakor roka bolnice. Drhtela je po vsem životu, in pogled, ki ga je uprla v Rolanda, ga je navdal s čudno neudobnostjo. Nato se je ozrla po malem trgu, kjer sta stala.

»Pomirite se, milostljiva,« je dejal mladi mož preprosto. »Sodre, ki vas je napadla, ne bo nazaj.«

In zopet je uprla vanj svoje žametno črte oči, ki so se svetile v temi z bleškom brezprimerne milobe.

Svrtela ga je za roko, obesila se mu za komolec in zamrmrala, ne da bi mu pustila govoriti:

»Bojim se, oh, bojim se... Rotim vas, ne odrecite mi... spremenite me do doma!«

»Milostljiva, imenujem se Roland Kandino, in ne vreden bi bil imena, ki ga nosim, če bi vam odrekel zaščito, v kateri bi videl od takem trenutku sleherni Benečan svojo sveto dolžnost.«

»Hvala, o, hvala vam!« je dejala ona goreče ter ga potegnula s seboj.

Dvesto korakov odendot, je obstala ob robu kanala. Bogata gondola je čakala tam. Sedla sta pod njen svilnat, z zlatom vezeni baldahin. In barkarol, črn Nubijec v krasni tuniki iz bele svile, je začel jaderno poganjati gondolo po neštetih kanalih.

Roland in ženska nista govorila. Njega so se zopet polaščale njegove lubezenske sanje, in drhteč radosti je mislil na jutrišnji dan, ko mu Leonora pred zbranimi velikaši natakne zlati prstan lubezni — ženska, pa, božanska Imperija, je poslušala v svojih mramornih prsih neukrotljivo divjanje strasti.

Imperija! Slavna, razsipna rimska kurtizana, ki jo je privedel v Benetke plemeniti Davila, najbogatejši Benečan, tisti, ki so ga najbolj ubogali v svetu deseterice... Imperija, o kateri so peli pesniki, da je še lepša kakor toliko slavljena Lukrecija Boržja! Imperija, ki so ji Rimljani po njenem odhodu iz Rima postavili javen spomenik, kakor boginji! Bila je Imperija!

Roland jo je poznal samo po glasu. Toda ko je gondola obstala in je zagledal prekrasno mramorano pročelje njene palače, je spoznal, kakšni ženski je izkazal viteško poznoč. Ona je videla njegovo zmedenost in ga prišla za roko.

»Bodite velikodušni in počastite to hišo s svojo navzočnostjo; drugače bom mislila, da ste me rešili samo, ker ste me hoteli ponižati!«

Njen vroči glas je prosil... Mladi mož je stopil čez prag!

Kurtizana ga je vodila skozi mramorno vežo, ki je skrivala svoj vhod za ogromnim zagrinjalom. Po mramornih stopnicah, ki je vsaka njih nosila dragoceno vazo, sta dospela v vrsto dvoran, opravljenih in okrašenih z večje preračunanim razkošjem, ki je tiralo človekove čute siloma v delirij lubezni.

Ljubezen! Vse v tej palači je klicalo le njo in razglašalo njeno oblast. Roland se je začutil prestavljene ga v ozračje razuzdane nečistosti in najvišje pregrehe. Imperija ga je vedla v dvorano, kjer je razodevalo obilje redkih cvetlic, indijskih tkanin in preprog, mramornatih nagot, slik, vrednih mesta v knežjih palačah florentinskih in ferarskih, bogati ogledal in svetilk iz suhega zlata razsipnost in okus kurtizane, zaradi katere je bil bogati Davila zapravil že tri četrt svojega premoženja.

Roland je obstal sredi dvorane. Imperija je slutila, da bo hotel oditi. S kratko gesto je odmahnila služkinjam, ki so že prinašale večerjo; da naj se odstrane.

»Ali hočete sesti?« je vprašala trepetaje.

»Milostljiva,« je odgovoril Roland, »zdaj ste doma v popolni varnosti. Neznatna usluga, ki sem vam jo storil, bi vam postala nadležna, če bi ostal še dalje.«

(Nadaljevanje sledi.)

Mali oglasi, ki vključujejo poročila, dovalne in sezijske naznane obdobja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, doplačevanje in oglaševanje trgovskega ali robljanskega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Pekovskega valenca

zdravega in močnega z dežele s stanovanjem in hrano v hiši sprejme parna pekarna Josip Čebokli, Maribor, Glavni trg 9. 209

Srbohrvaščino, nemščino, slovenščino poučuje profesor. Instrukcije iz vseh predmetov. Ponudbe pod št. 238.

Pes-čuvaj

se kupi. Ponudbe kavarna Jadran, Maribor. 239

Dobro gospodinjstvo

spodobno za vsako delo, srednje starosti iščem za takoj k samostojnemu gospodu v Mariboru. Naslov pove uprava Večernika. 241

Mesto hišnega oskrbnika

išče upokojeni tehnični uradnik, ki je v zidarskih poslih dobro verziran. Naslov pove uprava Večernika. 248

Stanovanje

soba in kuhinja oddam takoj. Vprašati Linhartova ulica 12. 247

Za novo ustanovljeno eksportno trgovino z jajci v Mariboru iščemo proti dobri plači zmožnega skladiščnika, ki bi bil obenem nakupovalec jajc in izurjenega šoferja. Reflektiram samo na ljudi, ki so v tej stroki bili že zaposleni in poznajo dobro kroz prodajalcev in odjemalcev v okolici. Dajte nasloviti na M. Fritzhand, Varaždin. 245

Maša hiša

z vinogradom na prahuprostem kraju, blizu glavne ceste, 5 minut od kolodvora, ceneno na prodaj. Vprašati Reiserhof. Studenci, Kralja Petra c. 14. 243

Gospodična

z parletno prakso pri odvetniku išče mesto. Ponudbe pod šifro »Nastop takoj« na upravo Večernika. 242

Solnčno sobo

oddam dvema gospodoma ali gospodičama. Vpraša naj se v Sodni ulici št. 26, III. nadstr., vrata 7. 240

Sobo in črkoslikanje

izvršuje po cen, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Kavarna »Park«

sprejema abonente na dobro domačo hrano. 203

Državni ambulatorij

Tržaška cesta št. 5 kupuje vsako množino morskih prašičev po dnevni ceni. 244

Električne inštalacije

popravlja, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Naturno in dobro vino

od leta 1927 iz Spičnika se toči v gostilni »Dravograd«, Maribor, Smetanova ulica 54. J. M. Nekrep. 11

Popravila nogavic

izvršuje solidno in poceni pletarna J. Golob, Orožnova ulica 6. 169

Nogavice

sprejema v podpletanje ter izdeluje vse vrste pletenih po nizki ceni strojna pletarna E. Lozej, Maribor, Frankopanova 5. 168

IMATE ŽE SLOVENSKI PREVOD

ŠVEJK V SVETOVNI VOJNI

AKO NE, NAROČITE GA ŠE DANES PRI

TISKOVNI ZADRUGI V MARIBORU, ALEKSANDROVA 13

BROŠIRANI IZVOD 46, VEZANI 56 DIN, PO POŠTI 2 DIN VEČ



Kože

zajčje, lišičje, vidrine itd. kupuje po najvišji dnevni ceni K. Gränitz, Gosposka ulica 7 Sprejema tudi vse vrste kožuhovalne v strojenje in barvanje. 164

Gospodinje pozor!

Ni vam treba več hoditi iz Magdalenskega predmestja v mesto nakupovati, ker dobite vse specerijsko blago nejcenejše in bliže v

trgovini Flavž - Maribor Frankopanova ulica 10

Se priporoča F. Flavž.

Poročne prstane zastoni

ne dobite nikjer, vendar pa po zelo nizkih cenah pri

A. STUMPF, ZLATAR Koroška cesta šte. 8

Staro zlato in srebrne krone se vzame v račun. 163

2433

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirta, vinskega kisa, eženčnega kisa, čaj v zavrtkih in odprt. Glavna zaloga oranžade, limonade, konjaka itd. od trdke »Patria«. Zagreb.

JAKOB PERHAVEC. MARIBOR. GOSPOSKA ULICA 19

Na drobno!

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV.

Na debelo!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelj in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detelav Maribor.